

Den nya utbildningsformen *yrkesskola* stal mycket av uppmärksamheten när Yrkesvuxutredningen presenterade sina förslag 16 februari. Flera av utredningens övriga förslag förtjänar dock också att lyftas fram och kommenteras. Den kanske största utmaningen för yrkesvux, att utbildningarna lockar alldeles för få elever, adresseras inte på något samlat sätt i utredningen. Men det finns ett och annat förslag som strävar i den riktningen.

I ett nytt lagförslag föreslår regeringen att ukrainska flyktingar ska kunna folkbokföra sig i Sverige. Med den möjligheten följer rättigheter som hittills varit stängda för de ukrainska flyktingar som vistas här under massflyktsdirektivet. Sfi och övrig kommunal vuxenutbildning var under krigets första år inte tillgängligt för denna grupp flyktingar. En förordningsändring 2023 gjorde det *möjligt* för kommuner att erbjuda sfi, och regeringen anslog en (liten) summa för kommunerna att söka för detta ändamål. Att ukrainska flyktingar nu kan folkbokföras innebär bland annat att man åtnjuter samma *rättighet* att läsa kommunal vuxenutbildning som övriga flyktingar som beviljats uppehållstillstånd.

Ansökningsomgången för kurser inom YH (korta utbildningar) är nu stängd och Myndigheten för yrkeshögskolan har fått in 70 procent fler ansökningar än förra året.

Om detta och mer kan du läsa längre ner i rapporten. Klicka på de feta rubrikerna/länkarna. Har du frågor eller synpunkter kring innehållet i denna rapport, tveka inte att kontakta ola.johansson@academedia.se.

POLITIK OCH REFORMER

REGERINGEN.SE, 27 FEB

Växla yrke som vuxen

För att bredda utbudet av yrkesutbildning för vuxna på gymnasial nivå, föreslår utredningen bland annat att det ska inrättas en ny utbildningsform inom det offentliga utbildningsväsendet. Utbildningsformen ska benämnas yrkesskola. Yrkesskolan ska ha sin utgångspunkt i yrkeshögskolemodellen och inte ingå i skolväsendet.

Bifogade filer

[Sammanfattning-yrkesvuxutredningen.pdf](#)

Kommentar: Yrkesvuxutredningen presenterade sitt slutbetänkande 16 februari. Mest intresse och utrymme fick förslaget om en ny form av yrkesutbildning, yrkesskola, som ska hitta sin plats vid sidan av (eller kanske emellan) yrkesvux och yrkeshögskola. Ett annat relativt omvälvande förslag är att göra statsbidragen för yrkesvux treåriga istället för som idag ettåriga.

I bifogad fil finner du en sammanfattning av förslagen. Utredningen finns att läsa i sin helhet [här](#), men det räcker gott att läsa utredningens inledande sammanfattning för att få en god bild över förslagen.

ESVD.SVD.SE, 27 FEB

Ukrainska flyktingar ska kunna skriva sig i Sverige

Regeringen är klar med ett lagförslag som gör att ukrainska flyktingar kan folkbokföra sig i Sverige. Det kommer att underlätta deras liv här, enligt migrationsminister Maria Malmer Stenergard (M).

Kommentar: Till de rättigheter som i och med detta ges de ukrainska flyktingarna hör *rätten* att läsa sfi och annan kommunal vuxenutbildning. Idag tillåter regelverket att kommuner erbjuder flyktingarna sfi och grundläggande vuxenutbildning, men det är alltså inte en rättighet.

CSN.SE, 23 FEB

Ett år med omställningsstudiestödet

Det första året med omställningsstudiestödet har passerat och nu finns officiell statistik för 2023 publicerad. Nästan 5 200 personer studerade med omställningsstudiestöd under förra året.

Maria Hemström Hemmingsson blir Arbetsförmedlingens generaldirektör

Maria Hemström Hemmingsson blir ny generaldirektör för Arbetsförmedlingen meddelade regeringen fredag den 2 februari. Hon kommer närmast från en post som generaldirektör för Institutet för arbetsma...

Kommentar: Hur mycket styr en GD? Kanske är alla generaldirektörer främst förvaltare, det är inte på den statliga myndigheten som besluten om myndighetens riktning och ekonomiska ramar fattas. Men om generaldirektörens exekutiva kompetens (och idéer) spelar roll för myndighetens utveckling så kan ett GD-byte vara intressant. Nu har Maria Mindhammars ersättare utsetts och det blir IFAU:s nuvarande generaldirektör Maria Hemström Hermmingsson som tar över. Arbetsförmedlingens mål och ekonomiska ramar är som sagt redan fattade, återstår att se om den nya generaldirektören tar sig an uppgiften på något annorlunda sätt. Regeringen passade hursomhelst på att i samband med GD-bytet skicka ut ett pressmeddelande om att Arbetsförmedlingen ska öka antalet deltagare i arbetsmarknadsutbildningar (se bevakningsområde Upphandling längre ned).

DEMOGRAFI OCH MAKROFAKTORER

Fler asylsökande i Europa men fortsatt minskning i Sverige

Förra året sökte över 1,1 miljoner personer asyl i Europa, den högsta noteringen sedan 2015-2016. Men Sveriges andel av de asylsökande fortsätter att minska, och Migrationsverket skriver återigen ner prognosen för kommande år.

Kommentar: Migrationsverkets första prognos under 2024 bekräftar bilden av en ökad asylinvandring till Europa i stort, men en fortsatt minskad migration till Sverige. Prognosen i kort sammanfattning:

- När massflyktdirektivet löper ut i mars 2025 söker den absoluta majoriteten av de ca 40 000 ukrainska flyktingar som vistas i Sverige asyl. Det gör att 2025 kommer att se nästan tredubblat antal asylsökande jämfört med 2024.
- För övriga asylsökande skrivs antagandet ned en aning för åren 2024-2026. Detta från redan mycket låga nivåer.
- Prognosen för antalet arbetskraftsinvandrare skrivs ned ytterligare jämfört med föregående prognos. Detta utifrån det höjda försörjningskravet och den nedåtgående konjunkturen.
- Bortom den här prognosens tidshorisont finns EU:s migrations- och asylpakt, som kommer att få stora implikationer för fördelningen av migranter inom EU.

Rapporten kan läsas [här](#).

Fler ansökningar om att bedriva YH-kurser

Intresset för att bedriva kurser inom yrkeshögskolan har ökat kraftigt. Antalet inkomna ansökningar i årets ansökningsomgång var 881. Vilket är en ökning med närmare 70 procent på bara ett år.

Årets ansökningsomgång om att få bedriva kurser (YH-utbildningar upp till 99 poäng) stängde 13 februari. Nu har MYH sammanställt de inkomna ansökningarna och påbörjat handläggningen. Beslut meddelas utbildningsanordnarna i slutet av maj.

– Myndighetens ambition är att bevilja platser motsvarande cirka 340 miljoner kronor totalt för 2024 respektive första halvåret 2025, vilket är betydligt mer än föregående år, säger generaldirektör Magnus Wallerå.

Kommentar: Övriga nyheter kopplade till yrkeshögskolan.

[Schablonhöjning av statsbidragen](#)

[Frågor och svar om den senaste ansökningsomgången för YH-program](#)

[Ansökan för YH-flex är öppen](#)

Kompetens - var god dröj

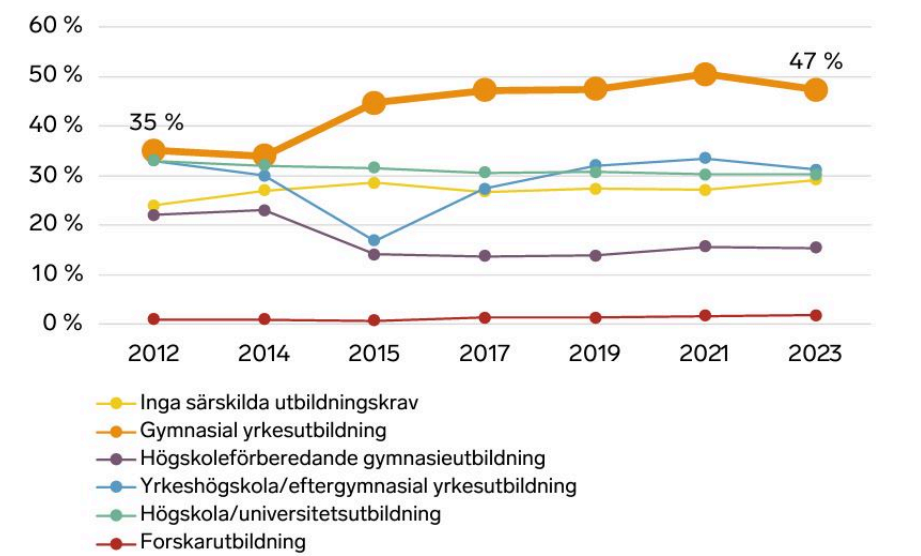
Årets rekryteringsenkät visar att 61 procent av företagen försökt rekrytera medarbetare det senaste halvåret. Företag som är verksamma inom energi, el, teknik, it, vården och den kunskapsintensiva tjänstesektorn har i störst utsträckning svarat att de har försökt rekrytera.

Kommentar: Personer med gymnasial yrkesutbildning är vad företagen efterfrågar mest, och så har det varit sedan 2015. Den pågående lågkonjunkturen har bara dämpat efterfrågan på denna kompetens något. Även YH-utbildning eller annan eftergymnasial yrkesutbildning är eftertraktat.

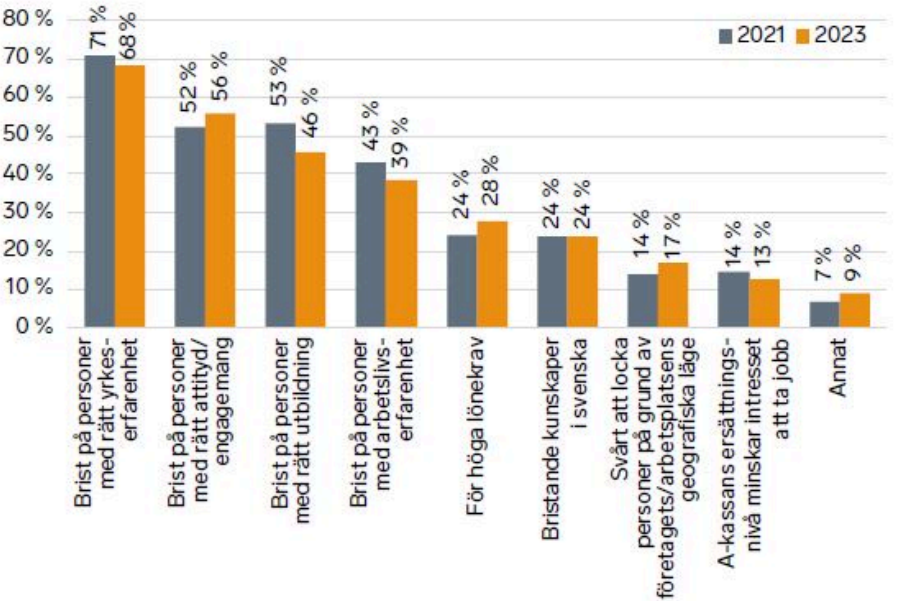
När företagen ska nämna vari svårigheterna att rekrytera ligger hamnar dock bristande utbildning bara på tredje plats; yrkeserfarenhet är det man mest saknar.

Bilder nedan är hämtade ur Svenskt Näringslivs rapport [Kompetens - var god dröj. Rekryteringsenkäten 2023/204](#).

Vilken utbildningsnivå ville ni att de medarbetare ni sökte skulle uppfylla?

Vad anser du är de viktigaste orsakerna till att det har varit svårt för ditt företag eller din arbetsplats att få tag i de medarbetare ni haft behov av?

Hur effektiv är matchningen av arbetslösa till jobb?

I rapporten studerar vi effektiviteten i matchningen till jobb bland arbetslösa personer inskrivna på Arbetsförmedlingen under 30 år mellan 1992 och 2022...

Jobbchansen ökar med tiden i Sverige

Möjligheten att som arbetslös få ett jobb minskade under 2010-talet, huvudsakligen på grund av den stora flyktinginvandringen. Men jobbchansen ökar igen, tack vare att samma individer nu lyckas komma ut på arbetsmarknaden, visar en ny analysrapport.

KONKURRENTER

DAGENSSAMHALLE.SE, 28 FEB

Göteborg säger upp alla privata sfi-avtal

Det rödgröna styret i Göteborg vill att en större del av sfi och vuxenutbildning ska ske i kommunal regi. Därför har alla avtal med privata leverantörer nu sagts upp. "Vi vill öka kontrollen", säger Marie Brynolfsson (V) till Göteborgs-Posten.

EGEN, 23 FEB

Auktorisationer - Linköpings kommun

Antalet kommuner som väljer att handla upp sin vuxenutbildning genom auktorisation har stadigt ökat, även om takten har slagits av de 1-2 senaste åren. Vid införandet av en auktorisation ser vi ofta en inledande överetablering som följs av att leverantörer droppar av tills någon slags jämvikt etableras. Därefter är det relativt svårt för nya leverantörer att etablera sig i kommunen om inte elevunderlaget förändras eller andra leverantörer drar sig ur. Genom att granska marknads- och konkurrenssituationen i de kommuner som har haft auktorisation en längre tid får man en uppfattning om hur jämviktsläget kan se ut.

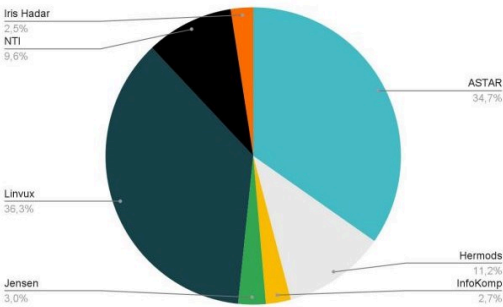
Vi tar en kommun(grupp) i taget och börjar med Linköping, Sveriges femte mest folkrika kommun. Linköping har haft auktorisation sedan 2020 och bland leverantörerna hittar vi bl.a. KUI, Hermods och NTI. Marknadsandelarna för grundläggande kurser, enstaka gymnasiala kurser och kurspaket framgår av diagrammen under tabellen.

NR	KOMMUN	METOD FÖR VAL AV LEVERANTÖR*	NR	KOMMUN	METOD FÖR VAL AV LEVERANTÖR*
1	Stockholm	Frivalsmodell med LOU	16	Eskilstuna	LOU och auktorisation
2	Göteborg	LOU	17	Halmstad	LOU
3	Malmö	LOU	18	Gävle	LOU
4	Uppsala	LOU	19	Södertälje	Auktorisation
5	Linköping	Auktorisation	20	Sundsvall	LOU
6	Örebro	LOU	21	Växjö	Auktorisation
7	Västerås	Auktorisation	22	Haninge	LOU
8	Helsingborg	Auktorisation och LOU	23	Karlstad	Auktorisation och LOU
9	Norrköping	LOU	24	Botkyrka	Auktorisation
10	Jönköping	LOU	25	Kristianstad	LOU
11	Umeå	LOU	26	Kungsbacka	LOU
12	Lund	LOU, överväger auktorisation	27	Solna	Auktorisation
13	Borås	LOU	28	Järfälla	Auktorisation
14	Huddinge	Auktorisation	29	Luleå	LOU
15	Nacka	Auktorisation	30	Sollentuna	Auktorisation

* Flera av kommunerna har delar av sin vuxenutbildning i egenregi.
Stockholms stad låter också egenregin konkurrera med upphandlade leverantörer inom ramen för en frivalsmodell.
Bara Växjö och Västerås har hela som kommunala vuxenutbildning som auktorisation.

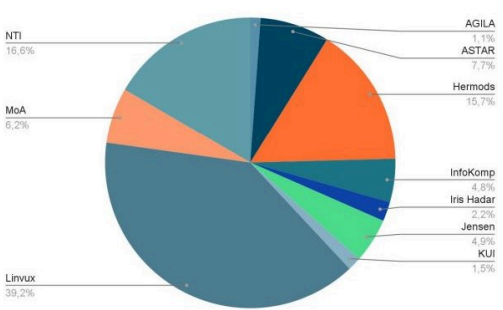
Enstaka kurser på grundläggande nivå 231106-240202

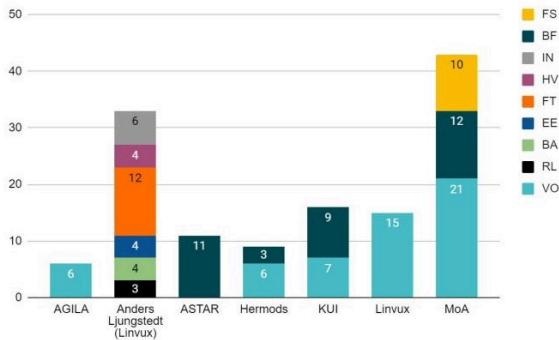
ASTAR	127
Hermods	41
InfoKomp	10
Iris Hadar	9
Jensen	11
Linux	133
NTI	35

Enstaka kurser på gymnasial nivå period 1 - 2024

AGILA	9
ASTAR	61
Hermods	124
InfoKomp	38
Iris Hadar	17
Jensen	39
KUI	12
Linux	309
MoA	49
NTI	131

NORRKÖPING.SE, 20 FEB

Yrkesakademin avslutar utbildningar i Norrköping

Norrköpings kommun säger upp avtalen om vuxenutbildning inom Fordon och transport samt VVS och fastighet med utbildningsleverantören YrkesAkademin, till 31 december 2024.

Kommentar: I förra månadens omvärldsrappport utlovades en uppföljning av Yrkesakademins deltagande i Arbetsförmedlingens två stora upphandlingar Yrkesförare Buss och Yrkesförare Lastbil. Nu vet vi att Yrkesakademin lämnade anbud genom dotterbolaget Arcus, som tilldelas avtal på sex orter för Lastbil och 3 orter för Buss. Yrkesakademin är under företagsrekonstruktion, som ska vara klar 4 mars 2024.

UPPHANDLING

DN.SE, 27 FEB

Stockholms stad avbryter upphandlingar av vuxenutbildning – inga anbud kom in

Stockholms stad har skrinlagt upphandlingarna av kommunal vuxenutbildning inom VVS och fastighet samt hotell och turism, då inga anbud lämnats in. Totalt handlar det om 1 200 utbildningsplatser under sex år som skulle ha upphandlats.

REGERINGEN.SE, 20 FEB

Arbetsförmedlingen ska öka antalet deltagare i arbetsmarknadsutbildningar

Regeringen har beslutat om nya mål för Arbetsförmedlingen i regleringsbrevet för 2024. Där framgår bland annat att Arbetsförmedlingen ska öka antalet deltagare i arbetsmarknadsutbildningar och arbetspraktik.

Kommentar: Pressmeddelandet skickades från Arbetsmarknadsdepartementet 19 februari. Det är något oklart vilken information som departementet ansåg så ny och relevant att man valde ett pressmeddelande, riktningen att Arbetsförmedlingen ska öka antalet deltagare i arbetsmarknadsutbildningar är satt sedan tidigare i myndighetens regleringsbrev från december 2023. Möjligen kan detta vara en externt kommunicerad signal från departementet till Arbetsförmedlingen att man förväntar sig handling (AF har i flera år haft som uppdrag att öka antalet deltagare i arbetsmarknadsutbildning, utan att lyckas). Det kan också tänkas att man ville upprepa uppdraget i samband med att man presenterade en ny generaldirektör för Arbetsförmedlingen.

Academedia

support@nobicon.se, +46 (0)90 14 42 70

Gå till portalen
Avsluta prenumeration

Läs villkor och information om behandling av personuppgifter